

FUXIR DAS IMPOSICIÓNS

MARIA PILAR GARCIA NEGRO

Teño-o dito e escrito moitas veces: non estou certa de que os practicantes-usuários do idioma do país, o galego, nos decatemos a fondo destas dúas cousas: unha, o cámbio cualitativo, para peor, que sofreu a percepción social e a utilización do galego de cinco anos para acá, desde a arribada á Presidencia da Xunta do Sr. Fraga Iribarne, e dúas, até que ponto a cuestión do idioma é un problema político de fundamental importancia, que mal se conxura refuxiándonos en cómodos criticismos ou en inxénuos ideoloxemas. A *Nosa Terra* foi o único meio de comunicación que alertou sobre os dados feitos públicos polo primeiro volume do Mapa Sociolingüístico Galego, que revelan unha alarmante perda de falantes iniciais ou ambientais do galego e un galopante aumento do proceso de substitución do galego polo español. Alarma que, de certo, tiña sido exteriorizada reiteradamente desde o BNG, desde asociacións pedagóxicas e culturais

(como a Mesa pola Normalización Lingüística) colectivos de profesores comprometidos na normalización, equipas de idem de centros de ensino, múltiples iniciativas parlamentares do BNG... e que colidiu decote cun muro deplorábel quer de colaboracionismo ou cumplicidade interesada coa oficialidade autonómica, quer co dogma reaccionario desta mesma, a saber o reinado dunha imellorábel —e envexábel— 'paz lingüística' no noso país. Na realidade, asistimos a unha deliberada *inxección letal* contra o galego que se alimenta do propio idioma para procurar a súa conxelación, a súa desaparición social. Nunca tanto diñeiro se gastou —din os responsábeis autonómicos— na 'promoción' do galego; é certo: nunca tanto se gastou no seu enterramento; nunca tantos cregos se pagaron para o seu velório; nunca tanto se sofisticou a estratexia da súa inoperancia social; nunca tanto se activaron os recursos da imposición fáctica do español; nunca, enfin, o galego estivo máis desasistido —nos esforzos desde abaixo por implantá-lo e aclimatá-lo ali onde falta— de axuda e protección política desde arriba. Este é, con efecto, o retrato da *pax* lingüística, que, mesmo con empeño, tardaremos moitos anos en superarmos. O drama presente —un deles— é o de sabermos que non hai lingua en todo o Estado español con maiores e mellores capa-

ciudades potenciales de revirar o proceso asimilatório e de revirá-lo no seu favor do que o galego: autoctonia practicamente total da súa poboación; intelcción-coñecimento pasivo unánime; máximas posibilidades de reintegración para o sector ambientalmente español-falante; activo sector galego-practicante procedente de sectores previamente asimilados ao español; pertenza a unha amplísima área comunicativo-cultural, de extensión mundial, coa que o idioma comun sería vínculo unívoco... No canto de utilizaren todo isto —a despeito da lesiva lexislación e actuación institucional españolas— para *promoveren* de verdade o

e ao idioma
só se lle
reitos con tal
os exerza”

signios, porque para algo o Sr. Fraga Iribarne é España, España, España. Galiza só existe para ser negada e lacerada na práctica política real. Á Galiza, e ao idioma galego, *só se lle conceden dereitos, con tal de que non os exerza.*

Compatriotas sensíbeis e amantes do país, non me importa res ser tachada de vulgar grandilocuente: ¡non podemos asistir tranquilamente a tanto sepultamento! Non podemos resignar-nos e contemplar o noso idioma redistribuído en espazos de (novo) encapsulamento, de (nova) proscripción. Non podemos *pagar as galas do defunto*, cando debemos loitar porque a criatura viva, medre e se faga signo visíbel de toda a nosa sociedade. E isto non se consegue máis que téndomos a práctica contrária da que procura a extinción ou a hibernación do galego: levando-o a toda a parte; convencendo e persuadindo; reclamando os dereitos lexítimos e legais que nos asisten; non non resignando a nengun monopólio do español, facendo o galego visíbel e audíbel ben claro e ben forte en todo lugar; conseguindo-lle máis espazos e máis falantes... O Sr. Fraga Iribarne aconsellaba "fuxir das imposicións". Fagamo-lo: denunciemos a *elefantíasi-ca imposición do español e poñamos o galego no lugar que merece, no país que nós perteríce*. ♦